Wydanie wieczorne.

Cena 4 halerze.

„GŁOS NARODU“ wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12 tej w południe o godz. 6-tej wiecz.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennik DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny; Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU“ Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę. Numer południ. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, trzeba do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje niezapieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 184

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej l. 2. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 60 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

Nr. 39. **Kraków, sobota dnia 26 stycznia 1907 r.** **ROK XV.**

Kronika

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 25 stycznia.

—**Pogoda.** Po kilkudniowych ciężkich mrozach, nastała wreszcie dziś piękna, wiosenna pogoda. Termometr wskazywał w południe 5 st. C., zaś około godz. 3 po południu rtęć zatrzymała się przy kresce, oznaczonej O.

—**Prognoza pogody** na sobotę dnia 26 bm. Puchmurno i wiele słońca, mierne wiatry, zimno

— **Z teatru miejskiego.** „Bakarat“ Bernsteina rozgrywa się w sferach wielkiego świata stolicy Francji. Jak w słynnej „Bertrade“ Lemaitra. tak i tutaj stają obok siebie i zachodzą jakby w konflikt dwie tradycje stanowe: arystokratycznej, ale już idącej po linii upadku — oraz mieszczańskiej, wielkopieniężnej. Przedstawicielem pierwszej jest Robert de Chaceroy. tej drugiej świeżo upieczony baron bankier Lebourg. Sytuacya »Bakaratu« wypowiada może ostrzej powieściową ideę Lemaitre'a. Po za dwiema wyszczególnionemi figurami, akcja sztuki opiera się jeszcze na osobie hrabiny Heleny, córki Lebourga, tłem zaś akcji, jak od trzechset lat w teatrze francuzkim:—miłość.

— **Sokoła loterja Fantowa.** Polskie Tow. gimn. »Sokół-Macierz« we Lwowie zawiadamia, że wobec nawału pracy z powodu przygotowań do uroczystego obchodu czterdziestoletniego swego istnienia, który jak wiadomo łącznie ze zlotem okręgu lwowskiego odbędzie się w czerwcu b. r. postanowił za zezwoleniem Ministerstwa, odroczyć ciągienie sokolej loterji fantowej na budowę drugiej sali na 29 grudnia 1907, a komisja loteryjna uprasza wszystkich kupców, właścicieli kantorów i trafikantów posiadających losy do rozprzedaży by raczyli je zatrzymać i rozprzedawać.

— **Koło Mieszczańskie** jak w poprzednich latach i w r. b. urządza wieczór taneczny połączony z zabawą kostjumową. Wieczór odbędzie się dn. 10 lutego w salach starego teatru Szczegóły bliższe umieszczone będą w zaproszeniach.

— **Rocznica styczniowa.** W uzupełnieniu programu uroczystego obchodu 44ej rocznicy styczniowego powstania, który odbędzie się w niedzielę d. 27 bm. w sali krakowskiego „Sokoła“ komisja obchodowa „Sokoła“ zawiadamia że w uroczystości wezmą również udział: znana zaszczytnie pianistka pani Glosser-Kałuska, oraz artysta skrzypek pan Czajka.

— **Odczyt.** W „Kółku slawistów“ U. U. J. wygłosi prof. dr. Lutosławski w niedzielę dn. 27 bm. odczyt pt. „Etyka Króla-Ducha“. Odczyt ten rozpoczyna serję, zamierzonych przez Kółko odczytów na ten temat.— Odczyt odbędzie się o godz. 11 przedpoł. w sali 39 Coll. nowi po nim nastąpi dyskusja. Wstęp dla członków wolny, dla młodzieży akademickiej 30 hal. dla gości 50 hal.

— **Z życia młodzieży.** W niedzielę dn. 27 bm. o godz. 2 popołudniu odbędzie się w sali Kopernika Coll. nowi nadzwyczajne walne zgromadzenie Tow. kształcącej młodzieży krak. „Zjednoczenie“. Na porządku dziennym zmiana statutu, wskutek czego wymagane jest dwie trzecie ogólnej ilości członków.

— **W Eleuteryi** (Rynek gł. 17. II. p,) odbędzie się 27 stycznia b. r. zwyczajne walne zgromadzenie członków oddziału krak. Początek o 6-ej wieczorem. Wstęp tylko dla członków. Porządek dzienny: 1) Zagajenie przez przewodniczącego, 2) odczytanie protokółu, 3) sprawozdanie zarządu, 4) sprawozdanie kasowe, 5) wybór zarządu i komisji rew. 6) wnioski i interpelacje.

— **Tow. weteranów wojskowych** urządza w sobotę dnia 2 lutego w sali Strzeleckiej wieczorek z tańcami przy muzyce własnej.

— **Wieczorek taneczny** urządza w sobotę dn. 2 lutego br. w odnowionej sali Domu Robotniczego przy ul. św. Tomasza Stow. czeladzi ślusarzy, rusznikarzy i nożowników. Początek zabawy, w czasie której przygrywać będzie muzyka Harmonii, o godz. 8 wieczorem. Stroje spacerowe lub kostjumowe. Wstęp 1 kor.

— **Ruch na kolejach.** Wobec utrudnionego ruchu z powodu niezwykłych mrozów i zamieci śnieżnych, wstrzymane zostaje z dniem dzisiejszym na przeciąg 48 godzin przyjmowanie towarów do wszystkich stacyj okręgu Dyrekyi kelei państwowych we Lwowie jako też przesyłek przeznaczonych po za obręb wspomnianej dyrekcyi. Wyjątek stanowią przesyłki drzewa opałowego, węgla i artykułów spożywczych.

Na szlakach Hliboka—Sereth, Chodorów—Podwysokie, Chryplin—Buczacz, Kołomyja—Słoboda rungórska, i Naowórniańskie przedmieście-Kniazi dwór, podjęto napowrót ogólny ruch pociągów.

Z powodu zamieci śnieżnych wstrzymano ogólny ruch pociągów na szlakach Hadikfalva—Brodina, Karlsberg—Pülna i Sianki—Fenyves völgy. W obec utrudnionego ruchu z powodu niezwykłych mrozów wstrzymano z dniem 23 stycznia b. r. na przeciąg 48 godz. przyjmowanie towarów na wszystkich i do wszystkich stacyj okręgu Dyrekcyi kolei panst. w Krakowie, jakoteż przesyłek przeznaczonych poza obręb wspomnianej Dyrekcyi Wyjątek stanowi drzewo opałowe, węgiel, koks i towary spożywcze.

— **Z Muzeum narodowego.** Onegdaj odbyło się posiedzenie komitetu dla spraw muzeum Narodowego, pod przewodnictwem I wiceprezydenta miasta p. Michała Chylińskiego. Posiedzenie rozpoczęto przemówieniem przewodniczącego, poświęconem pamięci śp. Jana Stanisławskiego, który jako członek komitetu oddawał tak wybitne usługi instytucyi muzeum Narodowego. Komitet uchwalił wyrazy te zakomuni kować wdowie po zmarłym artyście p. Janinie Stanisławskiej, oraz podziękować jej za hojny dar, jaki złożyła, ofiarowując muzeum dwie prace swego śp. męża. Następnie komitet uchwalił zakupić od p. Natansona obraz Chełmońskiego „Folwark“ za 4770 koron, a także zwrócić się z petycyą do Wydziału krajowego i ministerstwa oświaty o udzielenie funduszu na zakupno Wernyhory“ Matejki, który to obraz, jako prywatna własność, w każdej chwili może być odebrany z muzeum. Dalej upoważniono dyrekcyę do wdrożenia dalszych rokowań w sprawie pozyskania dla muzeum paryskich zbiorów p. Goldsteina. — W końcu komitet, prócz załatwienia kilku spraw administracyjnych, zastanawiał się nad sprawą bezpieczeństwa zbiorów w muzeum Czapskich. Wnioski w tym kierunku wygotuje p. dyrektor Kopera.

Telegramy.

Z Rady Państwa.

Wiedeń. W Izbie posłów na żądanie posłów wszechniemieckich odbywa się dosłowne odczytywanie interpelacyj. Pos. Krempa zgłasza interpelacje o utworzenie sądu powiatowego w Baranowie, o dzierżawę polowania w Hucie Komorowskiej (Kolbuszowa) i o nieprawidłowo długie śledztwo, prowadzone przez sąd garnizonowy w Przemyślu w sprawie Jana Gomskiego.

Nastąpiły dalsze rozprawy nad kontyngentem rekruta. Nagłość uchwalono i przystąpiono do obrad merytorycznych.

Ref. Włodzimierz Gniewosz zagaja obrady i daje wyraz przekonaniu, że mocarstwowe stanowisko Austrji wymaga silnej, wspólnej armji pod jednolitą komendą. Dalej odpiera mowca zarzuty uczynione związkowi międzyparlamentarnemu, którego działalność jest owocna. Mimo jednak, że idea rozbrojenia lub ograniczenia uzbrojenia znalazła ogólny poklask, żadne mocarstwo, prócz Anglii, nie oświadczyło gotowości w tym kierunku. Że pobór rekruta w Austro-Węgrzech nie jest zbyt wielkim, wykazują następujące cyfry: we Francji asenteruje się 0·54 do 0·80% mieszkańców, we Włoszech 0·27—0·36, w Niemczech 0·48, w Rosyi 0·2, w Austrji 0·28%, W Austrji asenterowany więc bywa każdy co siódmy, w Niemczech co czwarty lub piąty. Silny sprzymierzeniec, jak Niemcy, wystarczy nam tylko wtedy, gdy sami będziemy silni. Wówczas możemy, liczyć na przyjaźń naszych sprzymierzeńców.

Referent prosi w końcu o przystąpienie do rozpraw szczegółowych.

Pos. Sternberg omawia sprawę postępowania wojskowych sądów honorowych, poczem zabiera głos pos. Schreiner.

Wiedeń. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby przedłożył minister handlu budżet dodatkowy do budżetu ministerstwa handlu na r. 1907.

Pos. Iro i Stein wnieśli interpolację do prezydenta ministrów w sprawie odziaływania afery Polony'ego na Przedlitawię i na całą opinię publiczną.

Wiedeń. W Izbie posłów przemawiali pos Schreiner, Gloekner, minister obrony kraj.

Latscher i pos. Schachinger. Następnie dyskusję zamknięto i wybrano mowcami jeneralnymi pos. Reichstaedtera i Hoffera.

Komisja przemysłowa.

Wiedeń. Stała komisja przemysłowa odbyła wczoraj pod przewodn dr.Małachowskiego posiedzenie, na którem obradowano nad rezolucjami przydzielonemi komisji podczas obrad nad nowelą przemysłową. Powzięto uchwałę, aby rez lucje polecić rządowi do szczegółowego zbadania i możliwie daleko idącego uwzględnienia. Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Ponieważ było to ostatnie posiedzenie komisji, przewodniczący pos. Małachowski wygłosił długie przemówienie, w którym przedsstawił prace komisji podziękował ministrom a szczególnie ministrowi handlu, dr. Fortowi za udział w obradach i poparcie. Pos. Małachowski dał w dalszym ciągu wyraz nadzei, że członkowie komisji przemysłowej w przyszłym parlamencie będą mogli rozwinąć swą działalność w interesie przemysłu i będą mogli nadrobić to, czego obecni jej członkowie nie zdołali już dla braku czasu zdziałać.

—o—

Koło polskie.

Wiedeń. Na wniosek ks. Pastora uchwalono sprawę konwencyi hagskiej o kwestyi małżeńskiej usunąć na razie z porządku dziennego. Polecono dalsze traktowanie sprawy kongrui prezydyum Koła.

Na wniosek pos. Głąbińskiego poleciło Koło prezydyum wnieść interpelacyę z powodu zajść na uniwersytecie lwowskim z żądaniem, by organa bezpieczeństwa działały prewentywnie dla zapobieżenia tego rodzaju wandalizmowi.

Na interpelacyę pos Głąbińskiego w sprawie kanału krakowskiego odpowiedział prezes Abrahamowicz. że na wiosnę roboty około tego kanału się rozpoczną

Pos. Potoczek poruszył sprawę przymusowego ubezpieczenia od ognia i sprawę zniżenia ceny soli.

Na interpelacyę pos. Danielaka obiecał prez. Abrahamowicz starać się, aby z dwóch milionów koron, przeznaczonych na zwalczanie gruźlicy. odpowiednią część i dla Galicyi przeznaczono.

Pożar w Stanisławowie.

Lwów. Do „Słowa Polskiego“ telegrafują ze Stanisławowa„iżolbrzymia kamienica Gartenbergów, stanęła około godziny 10-ej rano w płomieniach. Akcja ratunkowa z powodu zupełnego braku wody prawie niemożliwa. Przyczyna była nieostrożność przy odmarzaniu rur wodociągowych na strychach. W mieście powstała bardzo wielka panika.

Uzupełniający wybór do Sejmu.

Stary Sambor. Przy wczorajszym uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z gmin wiejskich powiatu staro-samborskiego (w miejsce śp. Agopsowicza) głosowało 114 wyborców. Ks. Jaworski (Rusin) otrzymał 59 głosów, właściciel dóbr Sozański 54 głosów. Z powodu zakwestyonowania ważności głosów nie uznała komisya ks. Jaworskiego za wybranego.

Z Sejmu chorwackiego.

Zagrzeb. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu przyszło znowu do burzliwych scen przeciw parti Starcewicza.

„Ruś“ o polskim antysemityzmie.

Petersburg. Nestor w „Rusi“ w artykule p. t. „Polskie stronnictwa i żydzi“, przychodzi do przekonania, że stan kwestji żydowskiej w Polsce znacznie się różni od położenia żydów w pozostałych częściach Cesarstwa. Jeżeli tendencje antysemickie istnieją w polskim obozie narodowym, to nie jest to rosyjski antysemityzm, prowadzący do pogromów i gwałtów. Polski antysemityzm nienawiści nie zna, natomiast wyraża się tylko w krytycyzmie.

Nauczanie elementarne w Rosji.

Petersburg. Ministerjum oświaty wniosło do rady ministrów projekt o początkowem nauczaniu domowem, pozwalający na elementarne nauczanie bezpłatne w każdym języku, bez uzyskiwania na to pozwolenia. Do użytku przy tej nauce zalecone są książki i pomoce naukowe wydawane na zasadzie przepisów cenzuralnych. O otwarciu początkowych szkół takich osoby otwierające w ciągu tygodnia będą obowiązane tylko zawiadamiać inspektorów szkół ludowych i policję.

Z ruchu rewolucyjnego

Tyfl s. Wczoraj w cen rum miasta, około hotelu „Kaukaz“, nieznani sprawcy rzucili bombę do jadącego dorożką chorążego rezerwy, Leladze, znajdującego się w służbie policyjnej. Odłamki bomby zraniły przechodzącą kobietę, a Leladze i jego straż wyszli z tej przygody cało. Sprawcy wybuchu uciekli do sąsiedniego „karawanseraju“ pozostawiwszy na ulicy drugą bombę, nie wybuchłą. „Karawanseraj“ otoczono wojskiem i dokonano rewizji, a wszystkie osoby, tam znajdujące się przedstawiono Leladze, w celu odnalezienia sprawców wybuchu.

Aschabad. Policja wykryła skład bomb, wielką ilość dynamitu, lonty Beackforda, formy drukarskie, proklamację ,wydawnictwa nielegalne. Aresztowano jedną osobę.

Proces zabójców Herzensteina.

Petersburg. Wczoraj w Terjokach sąd finlandzki badał świadków w sprawie zabójstwa Herzensteina. Byli członkowie Związku prawdziwych Rosjan: Ławrow i Zorin, pod przysięgą zeznali, że udział w zabójstwie mieli członko wie drużyny bojowej tegoż Związku prawdziwych Rosjan: Łariczkin, Aleksandrow, Topolow i Połowniew, oraz naczelnik tej drużyny Juskiewicz-Kraskowskij. Topolew strzelił lecz chybił, Łariczkin strzelił po nim i zabił Herzenzensteina.

—o—

Katastrofa w kopalni.

Trynidad. (Collorado). Podczas eksplozji materjałów wybuchowych w kopalni zginęło 24 robotników.

—o—

Nowe okręty amerykańskie.

Waszyngton. Komisja Izby reprezentantow uchwaliła kredyt 95 miljonów dolarów na budowę okrętu wojennego największego typu i dwóch łodzi torpedowych.

—o—

Mrozy.

Konstantynopol. Mróz i śnieg ustały. Natomiast w Anatolii zimno się wzmogło. Największy mróz panował wczoraj w Czeklii, gdzie termometr wskazywał 28 st. C.

Petersburg. Przystęp do portu w Windawie jest zupełnie wolny. Natomiast porty w Rydze jest pokryty lodem i komunikacya możliwą tylko przy pomocy łamaczy lodu

Rzym. Niezwykłe zimno trwa dalej. W okolicy Rzymu spadło wiele śniegu Komunikacja wozowa i tramwajowa przerwana Na liniach kolejowych Rzym-Solmona i Rzym-Neapol pociągi ugrzęzły w śniegu. W Rzymie samym pada deszcz... We Wenecji znaczna część lagunów zamarznięta. Większe kanały są wprawdzie wolne, ale ruch parowców w mieście jest wskutek płynącej kry uniemożliwiony.

—o—

W Hiszpanii.

Madryt. Z powodu dymisyi gabinetu, przerwano posiedzenie Izby. Król miał oświadczyć prezydentowi ministrów Vega de Armijo, że jeżeli nie podejmie się misji utworzenia nowego gabinetu, to poruczy tę misję konserwatystom.

Defraudacja.

Budapeszt. Policja aresztowała ks. Bartę pod zarzutem, że w Banku ludowym w Csanad, którego dyrekcji był członkiem, sprzeniewierzył 100.000 koron.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu“ pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego w Krakowie.